

02121

Saksbehandler: Kjetil Hansen

Sakens hjemmelsgrunnlag: Plan- og bygningsloven, Friluftsløven, Kommuneplanens arealdel/Kystsonoplan.

Jnr. Ref:

Arkiv: Gnr.

Klageadgang: Nei

Off. dok: Ja

MOWI ASA, SØKNAD OM NY LOKALITET FOR OPPDRETT AV LAKS OG ØRRET; «LYNGVÆR» - HØRINGSUTTALELSE.

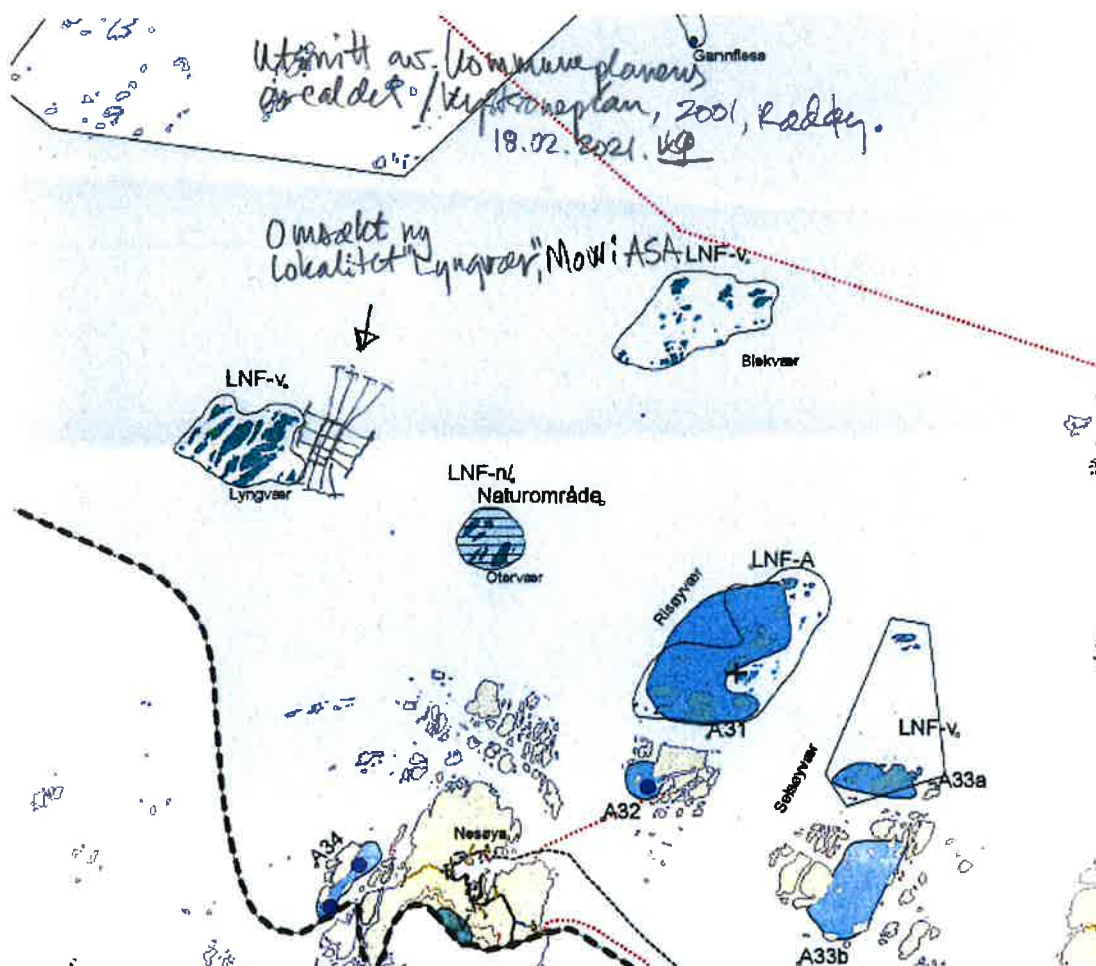
Mowi ASA, Sandviksbodene 77 A/B, 5035 Bergen, har søkt om en ny lokalitet for oppdrett av laks og ørret; «Lyngvær», med biomasse inntil 6240 tonn MTB.

Lokaliteten er beliggende på østsiden av Lyngvær, jfr. div. kartutsnitt vedlagt søknaden.

Kommunen skal avgi uttalelse til søknaden, før søknaden behandles av Nordland Fylkeskommune.

Planstatus :

Den aktuelle lokalitet er beliggende innenfor såkalt *flerbruksområde* i kommunens kystsonoplan/arealdelen(sjøarealene) fra 2001:

Dispensasjon fra bestemmelser i arealdelen i 2017

I møte den 13.12.2017, under sak 078/20147, behandlet Rødøy kommunestyre søknad fra da *Marine Harvest A/S* (nå Mowi ASA), om dispensasjon fra bestemmelsene i kommuneplanens arealdel for etablering av akvakulturlokalitet ved Lyngvær, samme plassering som den foreliggende søknaden om akvakulturlokalitet nå i dag.

Det ble søkt om dispensasjon fra bestemmelsene i arealdelen, da området Lyngvær er avsatt til LNF-v, *viktig viltområde* i gjeldende kommuneplanens arealdel.

Det ble i 2017 av kommunestyret gitt midlertidig dispensasjon fra bestemmelsene i arealdelen, for en periode på 5 år, jfr. vedlagte utskrift av møteprotokoll fra k.sak 078/2017.

Fra kommunens kystzoneplan/arealdel siteres ang. flerbruksområder:

FLERBRUKSOMRÅDER - FFNA

Flerbruksområde for fiske-, ferdsel-, friluft-, natur- og akvakulturformål.

Dette er områder med verdi for flere brukstyper, men hvor disse generelt likestilles i forhold til hverandre. Ny akvakultur tillates, dersom det dokumenteres at ingen av de andre formålene blir skadelidende.

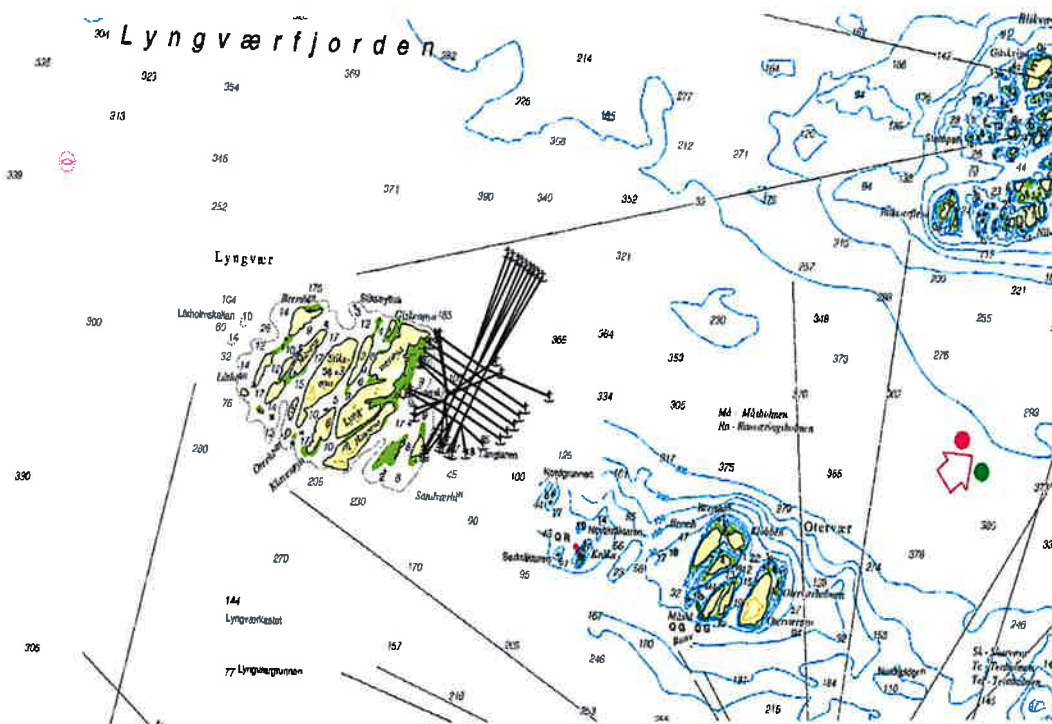
Retningslinjer for flerbruksområder

Tiltak og arbeid som er i konflikt med de dokumenterte interessene i hvert enkelt område vil ikke bli tillatt.

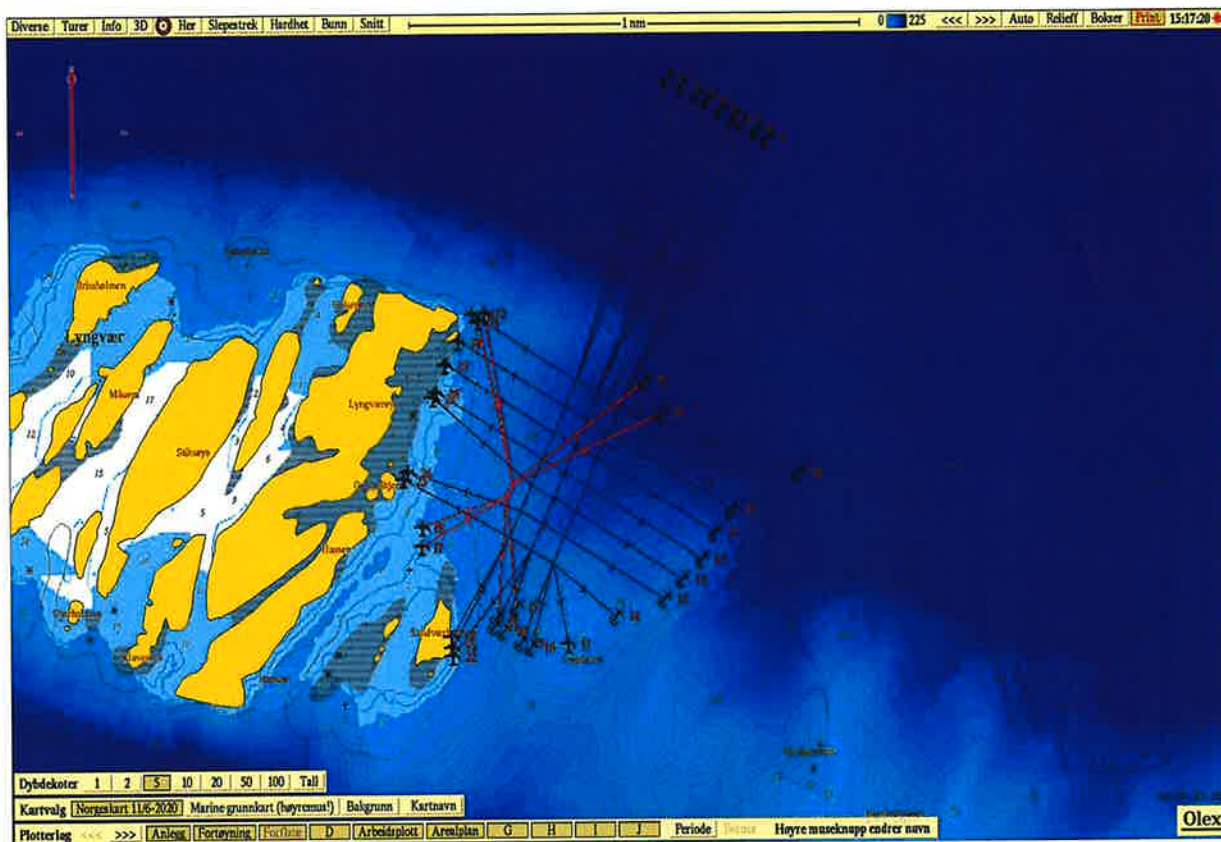
Hensynet til fiskerinæringen skal generelt (også i uplanlagte områder) tillegges stor vekt i konflikttilfeller.

Ved kaste- og låssettingsplasser, har fiske prioritet i den perioden fiske pågår. Annen arealbruk fortsetter som i dag.

Kartutsnittet under er fra søknaden, og viser plasseringen av anlegget på sjøkart:

Kartutsnittet under er fra søknaden, og viser plasseringen av anlegget på Olex-kart:

Høring/innkomne merknader :

Søknaden har vært annonsert i aviser, og lagt ut til offentlig ettersyn ved Rødøy kommune, rådhuset i Vågaholmen, og på kommunens nettside.

Nordland Fylkes Fiskarlag har uttalt seg til søknaden i skriv av 19.02.2021.

NFF fraråder etablering av lokaliteten på bakgrunn av fiskeriinteresser i nærområdet til den planlagte lokaliteten, da de anser det slik at eventuell påvirkning på fiskeriinteresser ikke er tilstrekkelig kartlagt/utredet.

NFF viser til at Rødøy fiskarlag opplyser at det er et viktig fiskeområde i Lyngværfjorden.

Det vises til skriv fra Nordland Fylkes Fiskarlag av 19.02.2021.

Samlet vurdering :

Det er Nordland Fylkeskommune som behandler og avgjør søknadene om etablering av slike nye lokaliteter.

Rødøy kommune skal gi uttalelse til søknadene i forhold til kommuneplanens arealdel/kystsoneplanen. Kommunens uttalelse sendes til Nordland Fylkeskommune sammen med kopi av innkomne merknader fra offentlig ettersyn.

Den omsøkte lokalitet vil som nevnt bli beliggende på østsiden av Lyngvær, innenfor areal avsatt til *flerbruksområde* i kommunens gjeldende arealplan/kystsoneplan.

Innenfor flerbruksområdene kan det gis tillatelse til akvakultur, såfremt ikke andre interesser som fiskeri blir skadelidende.

I desember 2017 innvilget Rødøy kommunestyre midlertidig dispensasjon fra bestemmelsene i kommuneplanens arealdel, for en periode på 5 år, for etablering av fortøyninger innenfor LNF-v-område ved Lyngvær.

Dispensasjonen ble gitt 13.12.2017, og varer således frem til 13.12.2022.

I denne saken uttrykkes det en generell bekymring fra Nordland Fylkes Fiskarlag for en etablerings påvirkning på nærliggende fiskefelt og reketrålfelt. De mener at etableringens eventuelle påvirkning på fiskeriinteresser kunne vært bedre kartlagt og avklart.

Det vil ellers være opp til statlige fagmyndigheter med fagkompetanse å vurdere graden av påvirkning på fiskeriinteressene, blant annet også i forhold til slikt som utslippstillatelse etc.

- Vedleggsliste:
- Søknad m/bilag.
 - Utskrift av møteprotokoll, Rødøy kommunestyre sak 078/2017.
 - Nordland Fylkes Fiskarlag, skriv av 19.02.2021.

Rådmannen fremmer slik innstilling:

1. Rødøy kommune viser til søknad av 16.11.2020 fra Mowi ASA, om ny lokalitet for oppdrett av laks og ørret; «Lyngvær» i Rødøy kommune.
2. Rødøy kommune har ikke spesielle merknader til etableringen av selve lokaliteten, men forutsetter at fiskeriinteressene i området hensyntas på en best mulig måte, både i forhold til utforming og plassering av fortøyninger, slik at fiskeriinteressene blir minst mulig skadelidende.
3. Det minnes ellers om at det i desember 2017 av Rødøy kommunestyre(k.sak 078/2017) er gitt *midlertidig dispensasjon* fra bestemmelsene i kommuneplanens arealdel for en periode på 5 år, for etablering av fortøyninger m.v. innenfor LNF-v-område, dvs. at dispensasjonen er gjeldende frem til desember 2022.

Rødøy kommune, den 19. februar 2021

Kitt Grønningsæter
Rådmann

Kjetil Hansen
Teknisk sjef

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy kommunestyre i møte onsdag den 13.12.17 på Rødøy rådhus

Av 17 medlemmer var 17 tilstede (medregnet møtende varamedlemmer).

Sak 078/2017: MARINE HARVEST NORGE A/S: SØKNAD OM DISPENSASJON FRA BESTEMMELSER I KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Jf. saksutredning 20417

Rådmannens innstilling:

Rødøy kommune viser til søknad fra Marine Harvest Norge A/S datert 10.09.17, om midlertidig dispensasjon for 5 år, fra bestemmelsene i kommuneplanens arealdel, i forbindelse med planer om etablering av et anlegg for akvakultur (lakseoppdrett) ved Lyngvær i Rødøy kommune.

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 19-2, og med den begrunnelse som fremgår av dette saksfremlegg, innvilger Rødøy kommune midlertidig dispensasjon i 5 år, fra dette vedtaks dato, fra bestemmelsene i kommuneplanens arealdel, for så vidt gjelder etablering av fortøyninger innenfor LNF-v-område ved Lyngvær.

Vurdering av virkningene av etaleringen av selve anlegget, på verdier knyttet til vilt etc. i området, forutsettes behandlet og avklart i forbindelse med den generelle behandlingen av søknaden etter akvakulturloven.

Vedtak:

Som innstillingen. Enstemmig.

Rett utskrift

Rødøy kommune, formannskapskontoret den 15.12.2017

Brita Kjerpeseth Omnes

Kopi:

- Teknisk etat
- Marine Harvest Norge A/S

Rødøy kommune

19.2.2021

Saksnr: NFF446/444/445

Akvakultursøknader om nye lokaliteter Lyngvær, Bukkøy og Hestvik i Rødøy kommune - Uttalelse

Viser til søknader fra Mowi om nye akvakulturlokaliteter kalt «Lyngvær», «Bukkøy» og «Hestvik» i Rødøy kommune. Søknadene har vært annonsert i Norsk lysningsblad og offentlig utlyst på kommunens hjemmeside. Nordland Fylkes Fiskarlag har fått utsatt frist til 19.2.21 for å komme med innspill til søknadene.

Nordland Fylkes Fiskarlag ønsker en god og kunnskapsbasert sameksistens med andre næringer, ikke minst med oppdrettsnæringen. Samtidig stiller vi krav om at oppdrett ikke må bygges opp på bekostning av hav- og fjordmiljø, gyte- og oppvekstområder, ville bestander eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for norske fiskere.

Fiskeriinteresser i omsøkte områder

Ved Lyngvær søkes en ny lokalitet for produksjon av 6240 tonn laks i et område som er kartlagt av Fiskeridirektoratet som fiskeplass med passive redskap (jukse/pilk etter torsk og sei). Det er flere rekefelt noen km fra omsøkte lokalitet, som kalles henholdsvis *Lyngvær fjorden*, *Blikvær fjorden*, *Blikvær Nord* og *Risvær fjorden* i Fiskeridirektoratets kartdatabase, *Yggdrasil*.

Rødøy Fiskarlag har bekreftet at det er et viktig fiskeområde i Lyngvær fjorden.

Fiskeridirektoratets database over fiskeriaktivitet viser at det er meldt inn bruk i dette området ved Lyngvær, line- og garnsett.

Når det gjelder krav til innmelding av bruk er det verdt å merke seg at rapporteringskravet gjelder kun ved fiske med faststående redskap og fløyline nord for 62° N *utenfor* grunnlinja, samt ved garnfiske etter breiflabb og blåkveite. Fiskeriaktiviteten er derfor i sannsynligvis langt større enn det innmeldingene viser.

Ved Bukkøy søkes en ny lokalitet for 3900 tonn MTB laks, ørret og regnbueørret. Fiskeridirektoratet har kartlagt en rekke fiskeriinteresser i umiddelbar nærhet til den aktuelle omsøkte lokaliteten: Det er kartlagt rekefelt om lag en km fra den flytende delen av anlegget. Det er også meldt inn bruk i og rundt område som anlegget ønskes plassert. Rødøy Fiskarlag bekrefter at store deler av området brukes til fiske.

I Værnes i Tjongsfjord, vest for lokaliteten, er det kartlagt gyteområde for torsk og hyse og fiskeplass, og det er en låssettingsplass for sild og sei i Bøqualvika. Rundt Rønvikskjæran og ved Klauskjær er det kartlagt fiskeplass med passive redskap hvor det drives blandingsfiske.

Omsøkte lokalitet kalt Hestvik søkes klarert for en biomasse på 3900 tonn MTB laksefisk. Deler av fortøyningene søkes plassert helt inntil, eller muligens i, områder hvor det er registrert fiskeplass med passive redskap (blandingsfiske etter kveite, uer, torsk, sei og lyr) og i låssettingsplass. Det er kartlagt rekefelt vest for omsøkte lokalitet. Halvannen km nord for lokaliteten har Havforskningsinstituttet kartlagt regionalt viktig gytefelt for torsk.

Nordland Fylkes Fiskarlag sine vurderinger og innspill fra fiskere

Det er flere problemstillinger som utfordrer sameksistensen mellom fiskeri og havbruk. Dette omfatter arealbruk/fortøyninger, men i enda større grad påvirkning på det marine miljøet og fiskernes ressursgrunnlag.

Nordland Fylkes Fiskarlag erfarer at Mowi etter dialog med Rødøy Fiskarlag har justert deler av fortøyningene slik at de er minst mulig til hinder for utøvelsen av fiske. Det er positivt at Mowi har kontaktet Rødøy Fiskarlag på et tidlig tidspunkt i planleggingen av søknadene og gitt lokallaget anledning til å komme med innspill på fortøyningene både på lokalitet Bukkøya og Hestvika, slik at eventuell plassering av anlegg blir minst mulig til hinder for fiskerne. Lokallaget opplyser at dette gjør at de kan bruke deler av område som er i bruk til fiske i dag, dersom søknadene innvilges. De søkte akvakulturanleggene vil, selv om det har vært dialog mellom søker og fiskere, være til fortregning for fiskeriene.

Rødøy Fiskarlag har i forbindelse med søknadene gitt tilbakemelding om at de merker det store presset på nye lokaliteter og at konkurransen/behovet av mer areal fra andre aktører øker, dette medfører at de mister areal som de fisker i. De fisker nært, og i, de områdene det er søkt om. Lokallaget bemerker også at det i perioder er en del pellets i fisken i område, noe som gjør at kvaliteten på fisken forringer mye snarere og gir merarbeid for fisker for å berge kvaliteten (fisken blir bløtere og noe mer spaltet muskel). Rødøy Fiskarlag ber om at oppdrettere gjør det de kan for å begrense/hindre forspill og forurensning

Akvakulturanlegg er på grunn av sin form ekskluderende for annen bruk av område. Det er ferdselsforbud 20 m og fiskeforbud 100 meter fra ethvert akvakulturanlegg. I tillegg kommer fortøyninger som vanligvis strekker seg flere hundre meter fra anlegget.

Det kan være uheldig om utslipp av akvakulturanlegg sedimenterer i fiskeplasser. Nordland Fylkes Fiskarlag har mottatt tilbakemelding fra fiskere som er bekymret for den totale belastningen søknadene kan ha på fiskerinæringen og marint miljø.

Utslipp av legemidler mot lakselus er i dag den største utfordringen for sameksistens mellom fiskeri og akvakultur, og de fleste legemidler mot lakselus har vist seg å være langt mer skadelig for miljø og marine krepsdyr, som for eksempel reke, enn tidligere antatt. Dagens regelverk er etter Nordland Fylkes Fiskarlags syn helt utilstrekkelig i forhold til å håndtere denne problematikken.

Vi har fått tilbakemelding om at bruken av nevnte rekefelt ved Bukkøy og Hestvik har annen utstrekning enn det kartleggingen i Yggdrasil viser. Nordland Fylkes Fiskarlag ber om at det i den videre behandling av søknadene for «Bukkøy» og «Hestvik» gjøres grundige undersøkelser slik at kommunen og forvaltningen sikrer at det fortsatt vil være mulig å benytte dette område til fiske etter reke dersom søknadene innvilges. Det må også tas i betraktning at når det tråles etter reker så har fartøyet et om lag 600 meter langt slep hengende bak (trålwire pluss trålpose). Av sikkerhetsmessige hensyn kreves tilstrekkelige avstander for at ikke trålposen skal hekte seg fast i ankrene til anleggsfortøyningene i tillegg til at det kreves tilstrekkelig areal for å kunne vende fartøyet.

Gyteområder/gytefelt er svært viktig for rekruttering og styrking av villfiskbestandene. De er også ofte de beste fiskeplassene. Det finnes pr i dag ikke tilstrekkelig forskning for å kunne si noe sikkert om hvordan akvakultur av laks påvirker gyteområder for torsk og betingelsene for gytingen. Fiskere har i mange år rapportert om at torsk uteblir fra sine faste gyteområder når det etableres akvakultur i, eller nært, områder hvor torsk vanligvis gyter. Det er satt i gang større forskningsprosjekter i regi av blant annet Havforskningsinstituttet som skal studere hvordan akvakultur av laks påvirker gyteadferd og rekruttering hos torsk. Disse prosjektene er ikke ferdigstilt, men vil forhåpentligvis gi oss mer og sikker kunnskap om problemstillingen.

Kysttorsken sliter og gjenoppbyggingsplanen som har vært operativ i flere år har ikke hatt ønsket effekt. Havforskningsinstituttet har nylig foreslått en ny gjenoppbyggingsplan og kysttorsken står i fare for å miste sin MSC-sertifisering fra april 2021. MSC er en viktig miljøsertifisering som har stor betydning for markedsadgang og pris for torsk.

Forholdet til arealplan

Kun en liten del av anleggene på søkte lokalitet ved Bukkøy og Hestvik er avsatt til enbruks akvakultur i gjeldende arealplan for Rødøy kommune. Det aller vesentligste av det søkte arealet for de tre lokalitetene er avsatt som flerbruksområder, FFFNA, for fiske-, ferdsel-, friluft-, natur- og akvakulturformål. I bestemmelsene for disse flerbruksområdene står det at *Dette er områder med verdi for flere brukstyper, men hvor disse generelt likestilles i forhold til hverandre. Ny akvakultur tillates, dersom det dokumenteres at ingen av de andre formålene blir skadelidende (vår understreking).*

Retningslinjer for flerbruksområder er at *Tiltak og arbeid som er i konflikt med de dokumenterte interessene i hvert enkelt område vil ikke bli tillatt. Hensynet til fiskerinæringen skal generelt (også i uplanlagte områder) tillegges stor vekt i konfliktilfeller. Ved kaste- og låssettingsplasser, har fiske prioritet i den perioden fiske pågår. Annen arealbruk fortsetter som i dag.*

Nordland Fylkes Fiskarlag sin konklusjon

Nordland Fylkes Fiskarlag forventer at kommunen og akvakulturforvaltningen følger de fastsatte bestemmelsene i gjeldende arealplan. Vi kan ikke se at det er dokumentert at de andre formålene områdene er avsatt til, som for eksempel fiske, ikke blir skadelidende dersom søknadene innvilges. Konsekvensene av de tre søkte anleggene på fiskeriene er ikke utredet. Inntil det foreligger tilstrekkelig kunnskap/dokumentasjon om påvirkningen søknadene vil ha på fiskeriene og havmiljøet, herunder den samlede belastningen av søknadene og eksisterende akvakulturvirksomhet, fraråder Nordland Fylkes Fiskarlag at søknadene innvilges.

Vennlig hilsen
Daglig leder
Steinar Jonassen

Seniorrådgiver
Elisabeth Karlsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottakere:
Rødøy Fiskarlag
Nordland fylkeskommune
Fiskeridirektoratet region Nordland
Statsforvalteren i Nordland